

വിജയപഥം
കൊട്ടാരക്കര വിദ്യാഭ്യാസ ജില്ല
SSLC PRE MODEL EXAMINATION 2021-22

PM 01 SK 10
Class : X

Time : $1\frac{1}{2}$ hr
Score : 40

संस्कृतम्

निर्देशाः -

- . आदौ 20 निमेषाः समाश्वाससमयः । प्रश्नान् पठितुम्, इच्छानुसारं चेतुम् उत्तराणि क्रमीकर्तुं च समयोऽयम् उपयोक्तव्यः ।
- . प्रश्नस्य निर्देशान् सश्रद्धं पठित्वा, अवगत्य च उत्तराणि लेखनीयानि ।
- . प्रश्नानाम् अङ्काः तत्र तत्र दत्ताः । उत्तरलेखनाय समयः अङ्काः च परिगणनीयाः ।
- . 1 - 24 प्रश्नानां परमावधिः 40 अङ्काः एव ।

നിർദ്ദേശങ്ങൾ -

- . ആദ്യത്തെ 20 മിനിറ്റ് സമാശ്വാസസമയമാണ്. ഈ സമയം ചോദ്യങ്ങൾ വായിക്കുന്നതിനും, ഇഷ്ടമുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനും, ഉത്തരങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനും ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.
- . ഓരോ ചോദ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വായിച്ച് മനസ്സിലാക്കിയശേഷം ഉത്തരമെഴുതേണ്ടതാണ്.
- . ഓരോ ചോദ്യത്തിനുമുള്ള സ്കോർ അതോടൊപ്പം നൽകിയിരിക്കുന്നു. ഉത്തരം എഴുതുമ്പോൾ സ്കോറും പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്.
- . 1 - 24 ചോദ്യങ്ങൾക്ക് പരമാവധി 40 മാർക്ക് മാത്രം .

भागः - 9

अ . 1 - 6 अधोदत्तेषु प्रश्नेषु चर्तुणां उत्तराणि कोष्ठकात् लिखत 4 x 1 = 4

1. त्यागराजस्वामिनः समकालिकः केरलीय संगीतज्ञः कः ?

(स्वातिमहाराजः , मुत्तुस्वामिदीक्षितः , षट्कालगोविन्दमारार , श्यामशास्त्रिः)

2. धिक् शब्दस्य योगे का विभक्तिः ?

(तृतीया , द्वितीया , चतुर्थी , पञ्चमी)

3. वेदान्तस्य धार्मिकता इति ग्रन्थस्य कर्ता कः ?

(डा. एस् राधाकृष्णः , बालगङ्गाधरतिलकः , राजगोपालः , महात्मागान्धिनः)

4. प्रतानैः प्रसारिता सस्यविभागा का ?

(वृक्षः , वीरुत् , ओषधिः , वनस्पतिः)

5. वासवः इत्यस्य सम्बोधनपदं चित्वा लिखत

(हे वासवन् ! , हे वासवः ! , हे वासव ! , हे वासवस्य !)

6. किं गणे न अन्तर्भवति ?

(सूनुः , सुतः , सुरः , पुत्रः)

आ विभागः

3 x 1 = 3

7. यम- नचिकेत संवादं कस्यां उपनिषदि वर्तते ?

(प्रश्नोपनिषदि , कठोपनिषदि , मुण्डकोपनिषदि , माण्डूक्योपनिषदि)

8. विद्वदौषधम् - इति प्रसिद्धं महाकाव्यं किम् ?

(रघुवंशम् , नैषधीयचरितम् , किरातार्जुनीयम् , कुमारसंभवम्)

9. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य नायकः कः ?

(सर्वदमनः , दुष्यन्तः , कण्वः , भरतः)

भागः - २

अ - १०. श्लोकस्य उचितमाशयं चित्वा लिखत ।

1 x 2 = 2

तमवोचत तत्र सादरं

वटुवर्यं गृहिणः कुटुम्बिनी ।

कृतिनो हि भवादृशेषु ये

वरिवस्यां प्रतिपादयन्ति ते ॥

क. अपरेषां कृते प्रयोजनरहितं जन्म निरर्थकमेव ।

- ख. गृहे ये भवादृशानां ब्रह्मचारि श्रेष्ठानां पूजां कुर्वन्ति ते पुण्यवन्तः एव ।
ग. शङ्करः भिक्षार्थं निर्धनस्य ब्राह्मणस्य गृहमगच्छत् ।

आ . 11- 12 अधोदत्तप्रश्नाभ्याम् इष्टतमस्य एकस्य उत्तरं लिखत

मातृकानुसारं वाक्यं परिवर्तयत ।

1 x 2 = 2

अहम् अधिकं पठामि । न स्मरामि ।

यद्यपि अहम् अधिकं पठामि तथापि न स्मरामि ।

11. सः निर्धनः । दानं करोमि ।

12. सूचनानुसारं गद्यक्रमं लिखत

भिक्षा त्वया दक्षिणहस्तदत्ता

मा ज्ञायतां वामकरेण ते सा ।

दानस्य चैवं निभृतं कृतस्य

पिता फलं दास्यति गुप्त दर्शी ॥

त्वया----- ते वामकरेण ----- एवं निभृतं----- फलं----- पिता दास्यति ।

भागः - ३

अ. 13 - 16 अधोदत्तेषु त्रयाणाम् उत्तराणि लिखत

3 x 3 = 9

13. अधोदत्तेषु शतृ- शानजन्तरूपाणि विविच्य पट्टिकां लिखत-

(जल्पमानः, रुदन्, वन्दमानः, प्रेरयन्, कम्पमानः, ताडयन्)

14. पट्टिकां पूरयत

लट्	लङ्	लोट्
पठति		पठतु
	अत्रसत्	त्रसतु
गायति	अगायत्	

15. क्त्वान्त- ल्यबन्त- तुमुन्नन्त रूपाणि चित्वा लिखत-

राधा पुस्तकालयं गत्वा पुस्तकान् आदाय पठितुम् आरभत ।

16. पट्टिकां पूरयत-

कर्ता	कृतिः	विभागः
	चरकसंहिता	आयुर्वेदग्रन्थः
माधवविद्यारण्यस्वामिः		महाकाव्यम्
व्यासः	महाभारतम्	

आ. 17. अधोदत्तेभ्यः वेदाः वेदाङ्गानि उपनिषदश्च विविच्य पट्टिकां लिखत

1 X 3 = 3

(ऋक्, निरुक्तम्, कठम्, छन्दः, सामः, ईशः, यजुः, माण्डूक्यम्, व्याकरणम्)

भागः - ४

अ 18- 20. अधोदत्तेषु प्रश्नेषु द्वयोः उत्तरं लिखत

2 X 4 = 8

18. वृक्षः, वनस्पतिः, वीरुत्, ओषधि इति क्रमेण सस्यानां पट्टिकां करोतु

(कदली, पनसः, द्राक्षा, पूगः, अश्वत्थः, इक्षुः, आम्रः, कर्कटी, गोधूमः, यावनालः, व्रीहिः, नालिकेरः, कुश्माण्डः)

वृक्षः	वनस्पतिः	वीरुत्	ओषधिः

19. खण्डिकां पठित्वा जीवचरित्ररूपरेखां (profile) लिखत ।

आधुनिकभारतस्य शिल्पिः जवहर लाल् नेहु महाशयः १८८९ वर्षे नवमबर् मासे १४ तमे दिने जनिमलभत । तस्य पितुः नाम मोतिलाल् नेहुः, मातुः नाम स्वरूपराणी इति चासीत् ।

स्वतन्त्रभारतस्य प्रथमप्रधानमन्त्री पदं स्वीकृत्य १९४७- १९६४ तमे वर्षकालपर्यन्तं राज्यशासनं कृतवान् । प्रशस्तः केम्ब्रिड्ज सर्वकलाशालातः स्नातकपरीक्षणम् उत्तीर्णवान् । १९१६ तमे वर्षे ब्राह्मणकुलजातां कमलां परिणीतवान् तस्य पुत्री इन्दिरा तथा दौहित्रः राजीवः च भारतस्य प्रधानमन्त्रिणौ अभवताम् । १९६४ मेय् २७ दिनाङ्के मृत्युं प्राप ।

नाम
जन्म
मातापितरौ
कर्ममण्डलम्
मृत्युः

20. यथोचितं योचयत ।

- क. कालिदासः पि. सि देवस्य ।
ख. शिशुपालवधम् अभिज्ञानशाकुन्तलम् ।
ग. क्रिस्तु भागवतं नचिकेतः ।
घ. वाजश्रवसः माघः ।

आ २१- २२. अधोदत्तप्रश्नानाभ्यां इष्टतमस्य एकस्य उत्तरं लिखत 1 X 4 = 4

यदा पुनः प्रार्थयसे तदा गृहं
प्रविश्य बद्ध्वा च कवाटमेककः ।
कुरु स्वतातं प्रति याचनां रहः
पिता फलं दास्यति गुप्तदर्शकः ॥

- क) प्रार्थना कथं करणीयम् ?
ख) श्लोकात् क्वान्तमव्ययं चित्वा लिखत ?
ग) कः फलं दास्यति ?
घ) श्लोकात् एकं क्रियापदं चित्वा लिखत ?

२२. खण्डिकां पठित्वा संभाषणांशं पूरयत।

गुरुकुले वसन् श्रीशङ्करः भिक्षार्थं सतीर्थैः सह एकं ब्राह्मणगृहं प्राप्तवान् । " भवति! भिक्षां देहि"

इति शब्दं श्रुत्वा बहिरागता सा दीनवयसा ' भिक्षा दातुं किमपि नास्तीति अवदत् । ' भवति यत्किमपि ददातु' इति तस्य वचनमनुसृत्य माता आमलकम् आनयत् । बालः ! इदं स्वीकरोतु इत्युक्त्वा शङ्कराय अदात् ।

माता : भवान् कः ?

शङ्करः : अहं ।

माता : भवान् किमर्थमागतः?

शङ्करः : ।

माता : भिक्षां दातुं किमपि नास्ति ।

शङ्करः : ।

माता : इदं शुष्कं आमलकं स्वीकरोतु ।

शङ्करः : ।

भागः - ५

प्रादेशिकभाषया विशदयत

1 X 5 = 5

23. विविधैः कुसुमैः ग्रथिता वनमाला इव विविधैः सुभाषितैः उपदेश सम्पुष्टं भवति संस्कृतभाषा । इयं भाषा संस्कृतवाहिनी भवति । तस्याम् उपदेश पराणि संस्कृति द्योतकानि च बहूनि सुभाषितानि सन्ति । भारतीयसंस्कृतेः पालनपोषणप्रसारणेषु संस्कृतभाषायाः योगदानं महदेव । एतानि सुभाषितानि धर्माचरणाय, अर्थसमाहरणाय, कर्तव्यपालनाय, सन्मार्गानुसरणाय च जनान् प्रेरयन्ति ।

अथवा

24. पौराणिकभारतीयाः सस्यसंरक्षणविषये दत्तश्रद्धाः आसन् । जीवनसंरक्षणे संस्कृतीनां पोषणे सस्यानां प्रमुखस्थानं तैः कल्पितम् । ' ' नास्ति सस्यमनौषधम् ' ' इति ज्ञातवन्तः ते गृहं परितः विविधानि सस्यानि रोपयित्वा परिपालयन्ति स्म । तुलसी - निम्ब- अशोक- आमलकी- हरिद्रादयः प्रायेण समेष्वपि गृहेषु रोपिताः । अपि च हरिद्रा सर्वविषहारिणी आमलकी ऊर्जप्रदायिनी, निम्बः व्रणनाशकः, तुलसी विषहारिणी इत्येवं ते जानन्ति ।

